Nefretlik Cüce; "Bürokrasi"!

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
T.C. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.

1.Bürokrasi Dedikleri

Bürokrasi herkesin nefretini kazanmış dev bir yapıdır.
Herkes derken; liberali, marksisti, tutucu Hıristifi, muhafazakarı, siyasal dincisi, sosyal demokratı, sosyalist demokratı ve milliyetçisi.. ideo-ayrımsız bürokrasiden çekmiş, çekiyor ve çekmektedir.
Bu nedenle herkesin nefreti bürokrasi üzerinedir.

2.Bürokrasiye Kritize Haller

Liberallerin klasiği ve yenisi bürokrasiyi "yeterince açık ve şeffaf sorumluluğa sahipsizlikle eleştirir.
Marksistler ise bürokrasiyi, "yönetenlerin yönetilenler üzerinde baskı aracıdır" diye ret eder.
Toplumsal çoğulculuk ise bürokrasiyi "kendi kendine hizmet eden verimsiz, masraflı ve hantal" görür.
Anadolu insanı ise "astarı yüzünden pahalı elbise" olarak görür. Ama; "Allah devlete zeval vermesin" dileğini de ekler.

3.Bürokrasi Herkesin Travmatiği

Bürokrasi herkesin travma yaşadığı bir yapıysa, herkesin keçisinin günahı ise; niye bunu def etmiyoruz?

Çünkü;

- Bürokrasi; Devletin makine dairesi olarak görülüyor.
- Kamusala alanın vazgeçilmezi görülüyor.
- Hatta "kamusal bürokrasi yoksa devlet de yok" deniyor.
- Bürokrasi merkezi ve yerel iktidarların eli kolu deniyor.

Bir zorlamayla, siyaset okuldan, camiden ve kışladan uzak tutulabilir.
Ama bürokrasi anılan yerlerden soyut-la-na-maz!

Bürokrasi sadece devlet dairelerinde değil; eğitimde, sağlıkta, sendikalarda, üniversitelerde, siyasi partilerde ve sporda.. her yerdedir.

Bunun testi kolaydır.
Bir okul kaydı yaptırma, bir sağlık raporu alma, bir sporcu lisansı çıkarma.. hallerine bir girin, hemen "devletin makine dairesi" karşımıza çıkar!..

Zamanın ruhunda son günlerde "bir sağlık raporu alma" olayındaki çıkarılan engelleri ve duvarları bir dinleyince "bürokrasinin nasıl insani iklimden uzak nasıl bir sistem yancısı ve birey yurttaş öğütücüsü" olduğu yine somutlandı.

Eş deyişle, benim çocukluğumda da memleket nasıl kapitalizmle yönetiliyor ve bürokrasiyle işletiliyorsa; bugün de aynı kapitalist hatta yeni özneli liberal post kapitalist ve bürokratik makine dairesinin çalıştığı gözleniyor.

Marx da bürokrasiyi asalak bir karakter görürken, Hegel de devletin genel çıkarıyla açıklıyor. Her iki görüşte bürokrasiyi "yeni sosyal, terfi, statü, rol, kariyer ve prestijlere ulaşma aracı olarak resmediyor (Marx, 2019).

4.Bürokraside Yönelimler

Devletin makine dairesinin işleyişinde kamu maliyesindeki maliyetleri masraflı gören yönetimler bürokraside değişime yöneldiler.

Sağ iklimli ABD'nin Aktör Başkanı R. Reagan ve İngiltere'nin Demir Leydi esameli M. Thatcher "sınırlanıp küçülelim" derken; özelleştirme marifetiyle devletin bürokratik işleyişini satışa getirerek düzenlemeden medet umdular.

Güncelde ise her şeyin başına "y e n i" getirmekle değişimin olduğu tuhaf vehmine kapılan profesyonel politikacılar "yeni kamu yönetimi" kavramının peşine düşen siyasal bilimcilerin ulemalığıyla yönetim ve denetimin yukardan aşağıya doğru inmesi gerektiğinden vaz-cayamadılar.

5.Sözün Sonunda; "Nefretlik Cüce Bürokrasi"

Şu ya da bu halde bürokrasi devletin içinde devasa bir yapı. Büyüklüğü kadar işlevi olmayan, basit bir vergi, kimlik, kayıt… kalemli işler için yurttaş bireyleri o adresten bu adrese gönderen işlevsellikte "cüce" bu yapı yeni moda "zekanın yapayıyla" ve devletin önüne "e" getirmekle düzelecek görünmüyor.

Görünen ise; topyekün, tümel bir kültürel, sosyal, ekonomik ve yönetim devrimine gereksinim bulunuyor.

Somut adımlı çözümler için; Cumhuriyetçi Demokrasi iklimi ve Cumhuriyet'in kurucu filozofu GMK Atatürk'ün Cumhuriyetçi, Halkçı, Devletçi, Laik, Uluscu ve Devrimci ilkelerine her bağlamda uyulması ve çoklu, çoğulcu, dayanışmacı, katılımcı halk egemenliği gerekiyor.

Bürokrasinin egemenliği değil!

6.Feribot ve Gemi Kazalarında Hayatını Kaybedenlere Rahmetler, Yakınlarına Başsağlığı, Bürokrasi Yanlarında Olsun

Akdeniz'de Kıbrıs Girne açıklarında batan feribot ve Marmara Denizi'nde Silivri açıklarında çarpışan iki gemide hayatını kaybedenlere rahmetler, yakınlarına sabırlar ve başsağlığı dilerken; hukuk ve yaşam mücadelesi veren yurttaşların ve ailelerin bürokrasi yanlarında olsun diyelim.

Kaynaklar

Marx, K. (2019). **Kapital.** Yordam Kitap.

Tanpınar, A. H. (2026). **Saatleri Ayarlama Enstitüsü.** Dergah Yayınları.

Etiksel Gerekçe ve İlke

Burada yer verilen görüşlerde Bilimsel Araştırma yöntem bilim ilkelerine göre; atıf ve alıntı kurallarına uyularak, herhangi bir yapay zeka minneti, intihal ve manipülasyon yapılmadığından, yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi emeğe saygıya ve etiğe uygun olacaktır.

İletişim ve Erişimi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
T.C.Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğretim Üyesi
e-posta-1: mkara@gazi.edu.tr
e-posta-2: mustafakaraagacli80@gmail.com
Web-1 : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web-2 :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID :https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları

Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji ve güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com

Konuk yazarlığı-1 :www.bcp.org.tr
Konuk yazarlığı-2 :www.derslerdergisi.comr
Tüm yayınlar blogu :mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları
Facebook-1 :Kirizma
Facebook-2 :Mustafa Karaağaçlı
X :M_Karaagacli_
İnstagram :mustafakaraagacli1
Youtube kanalı:http://www.akademikada.youtube.com/@